

Asia: VN/18125/2025

Ehdotus hallituksen esitykseksi taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi

1 § Taiteen perusopetuksen tarkoitus ja tavoitteet

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

3 § Opetussuunnitelma, oppimäärän mitoitus ja laajuus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Musiikkiopiston näkökulmasta oppimäärän mitoitus ja laajuus ovat todella hyvällä tasolla myös uudistuksessa. Musiikkiopisto antaa musiikin laajan oppimäärän mukaista opetusta. Kohderyhmänä ovat ensisijaisesti lapset ja nuoret, joka ei sulje pois aikuisopiskelijoita. Musiikin taiteen perusopetuksessa on tarpeellista oppimäärän suorittamiseen ehdotettu 50 opintopisteen laajuus. Opintojen suorittaminen vaatii pitkäjänteistä sitoutumista taitojen harjoitteluun / omaehtoiseen työskentelyyn ja opiskeluun. Musiikkiopisto kannattaa opetussuunnitelman perusteiden määrittelyä taiteen aloittain. On hyvä muistaa, että taideaineissa, kuten musiikin perusopetuksessa opintopolku etenee yleensä vuosien ajan ja rakentuu eri osa-alueista. Lakiehdotuksen perustelujen mukaan oppimäärä voidaan suorittaa laajempaan kuin 50 opintopisteen kokonaisuutena. Tämä on kannatettavaa, sillä se mahdollistaa motivoituneiden ja pidemmälle ehtineiden oppilaiden ohjaamisen kohti taidealan jatko-opintoja.

On tärkeää, että musiikkiopistolla on velvollisuus mahdollistaa koko oppimäärän suorittaminen laajimmassa mahdollisessa muodossaan niille oppilaille, joilla on valmiuksia ja halua edetä

tavoitteellisesti. Ilman tätä velvoittavuutta voi syntyä alueellista eriarvoisuutta, mikä heikentää musiikin taiteen perusopetuksen saavutettavuutta.

4 § Kunta koulutuksen järjestäjänä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Kun pykälän 3 momentin mukaan kunta sopii muun julkisen tai yksityisen yhteisön taikka säätiön kanssa taiteen perusopetuksen toteuttamisesta, niin kunta vastaa koulutuksen järjestäjänä siitä, että opetus järjestetään tämän lain mukaisesti.

Nykyisin oppilaitokset itse laativat opetussuunnitelmansa ja koulutuksen järjestäjä – esimerkiksi kunta – hyväksyy ne. On tärkeää, että tämä käytäntö säilyy, eikä laki siirrä opetussuunnitelmien laadintavastuuta sellaisille tahoille, joilla ei ole pedagogista asiantuntemusta kyseisestä taiteenalasta.

5 § Koulutuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

7 § Koulutuksen järjestämislupa

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

8 § Koulutuksen järjestämisluvan muuttaminen ja peruuttaminen

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

9 § Koulutuksen järjestäminen ja muu toiminta

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Ehdotuksessa esitetään poistettavaksi maininta musiikkioppilaitoksista ja muista oppilaitoksista. Näemme, että pykälä liittyy suoraan samalla uudistettavan rahoitusmallin muutokseen, johon viitataan 12 §:ssä, ja jonka mukaan valtion talousarviosta ehdotetaan poistettavaksi jako musiikin ja muiden taiteiden välillä.

Mikäli nykyisessä laissa olevan jaon poistaminen musiikki- ja muihin oppilaitoksiin aiheuttaa välittömän muutostarpeen talousarvioon, niin musiikkiopisto ei kannata ko. muutosta. Oppilaitosten erittely voidaan poistaa vain siinä tapauksessa, että se ei samalla poista musiikin omaa rahoitusmomenttia talousarviosta.

Kun musiikkioppilaitoslaki muutettiin taiteen perusopetuslaiksi 1998, haluttiin turvata musiikin tarvitsema yksilöopetuksen tuntiresurssi vrt. muihin taiteisiin (ryhmäopetuksen kustannus/oppilas ja lukukausimaksukertymä/oppitunti). Laadukas musiikin taiteen perusopetus perustuu pitkälti yksilöopetukseen toisin kuin muut taidelajit. Työn järjestämisen kustannukset ovat tästä johtuen ratkaisevasti suuremmat.

Pidämme tärkeänä, ettei varhaisiän musiikkikasvatus ole tässä 9 §:ssä mainittua taidekasvatusta, jota annetaan ennen taiteen perusopetuksen oppimäärään sisältyviä, tavoitteellisesti eteneviä opintoja, vaan sen tulee olla osa taiteen perusopetuksen tavoitteellista opintopolkua ja valtionosuusrahoitusta, kuitenkin syömättä varsinaiseen oppimäärään osoitettuja tunteja.

10 § Yhteistyö

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

11 § Vastuutehtävä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

12 § Valtion rahoitus

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Lakiehdotuksen 12 § 3 momentti liittyy valtion talousarvioon. Perusteluosiossa talousarviosta ehdotetaan poistettavaksi jako musiikin ja muiden taiteenalojen väliltä. Tätä jakoa ei tule poistaa, vaan se tulee säilyttää.

Suoritemäärien lisäosan vahvistamisessa ehdotettu suhteellinen laskentatapa tulee musiikin osalta vertautua kaikkien taiteiden sijaan samaan taiteenalaan eli musiikkiin. Siis suoritteiden vahvistamisessa otettaisiin huomioon oppilaitoksen toteutunut oppilasmäärä ja oppimäärän suorittaneiden oppilaiden määrä suhteessa kaikkiin saman taiteenalan perusopetuksen oppilaisiin.

Voimassa olevassa laissa ja siihen liittyvässä valtion talousarviossa on jako musiikkiin ja muihin taiteisiin, eli musiikille on sen erityispiirteistä johtuen oma momentti. Tämä jako tulee säilyttää rahoituksen ja valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävien suoritemäärien pohjana jatkossakin.

Taiteet eivät ole harjoittelun vaatiman ajan tarpeessa yhteismitallisia. Musiikissa instrumenttien osaamistavoitteiden saavuttaminen vie motorisen harjaantumisen vuoksi yksilöllisen ajan, keskimäärin koko peruskoulun ja 2. asteen ajan. Oppimäärän suorittaminen ei perustu vuosikursseihin ja vain opintoihin osallistumiseen. Oppimäärä valmistuu kunkin yksilöllisen opintopolun mukaisesti, pohjautuen yksilön osaamiseen, motivaatioon ja henkilökohtaiseen suunnitelmaan.

Eri taiteenaloissa on kullekin ominaisia erityispiirteitä. Musiikki eroaa merkittävästi muista taiteenaloista siten, että se painottuu yksilö- ja pienryhmäopetukseen, kun taas esimerkiksi kuvataide ja tanssi järjestetään pääsääntöisesti ryhmäopetuksena.

13 § Henkilöstö

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Kannatamme ehdotukseen sisältyvän asetuksen 20 § viidennen kohdan (jolla on asianomaisella taiteenalalla saavutettu taiteellinen tai muu ammatillinen ansioituneisuus sekä vähintään 60 opintopisteen laajuiset opettajan pedagogiset opinnot) poistamista kokonaan tai muutettuna: pedagoginen koulutus (60 opintopistettä) tulisi sisältyä kaikkiin kelpoisuusluokkiin. Esitämme, että ehdotuksessa oleva kohta 5 joko poistetaan tai siihen lisätään vaatimus pedagogisista opinnoista.

Taiteelliset ansiot eivät yksin riitä opettamiseen, sillä opetussuunnitelmien tavoitteellinen toteuttaminen edellyttää pedagogista osaamista. Ilman sitä ei voida varmistaa, että opettaja kykenee suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan opetusta taiteen perusopetuksen vaatimalla tasolla.

14 § Oppilaaksi ottaminen

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

15 § Oppilailta perittävät maksut

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

16 § Oppilaan osaamisen arviointi ja todistus

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Pykälän perusteluihin tulisi vielä selkeästi kirjata, että arvioinnissa on kyse nimenomaan oppilaan tiedollisen ja taidollisen osaamisen tason arvioinnista. Tämä määrittely tulee kytkeä selkeästi 50 opintopisteen kokonaisuuteen, jotta arviointi palvelee oppimisen ja opetuksen tavoitteita. Arvioinnin tehtävä on myös kehittää oppilaan valmiuksia itsearviointiin. Arvioinnin tulee olla monipuolista, jotta se ottaa huomioon oppilaan kehittymisen eri osa-alueilla ja tarjoaa kokonaisvaltaisen kuvan hänen osaamisestaan.

18 § Tietojensaanti- ja ilmoitusoikeus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

19 § Koulutuksen arviointi

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Siirtymäsäännökset (lakiesityksen 22-24 §:t)

Valitse sopivin

Kannatan

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

2. Esityksen sisältämä uusi valtionrahoitusmalli. Mitä mieltä olette työryhmän esityksestä:

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

20 § Taiteen perusopetuksen opettajan kelpoisuus

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Kannatamme ehdotukseen sisältyvän asetuksen 20 § viidennen kohdan (jolla on asianomaisella taiteen alalla saavutettu taiteellinen tai muu ammatillinen ansioituneisuus sekä vähintään 60 opintopisteen laajuiset opettajan pedagogiset opinnot) poistamista kokonaan tai muutettuna: pedagoginen koulutus (60 opintopistettä) tulisi sisältyä kaikkiin kelpoisuusluokkiin. Esitämme, että ehdotuksessa oleva kohta 5 joko poistetaan tai siihen lisätään vaatimus pedagogisista opinnoista.

Taiteelliset ansiot eivät yksin riitä opettamiseen, sillä opetussuunnitelmien tavoitteellinen toteuttaminen edellyttää pedagogista osaamista. Ilman sitä ei voida varmistaa, että opettaja kykenee suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan opetusta taiteen perusopetuksen vaatimalla tasolla.

4. Ehdotus asetukseksi taiteen perusopetuksesta. Mitä mieltä olette työryhmän ehdotuksesta:**Valitse sopivin**

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Muut kommentit ja huomiot:

Pyydämme, että kommentti aloitetaan viittaamalla työryhmän ehdotuksen lukuun, alakohtaan, kappaleeseen tai pykälään. Jos kommentti ei koske mitään tiettyä esityksen kohtaa, pyydämme, että kommentti aloitetaan sanoilla "Yleinen kommentti"

-

Tyni Sauli
Järvenpään kaupunki / Keskisen Uudenmaan Musiikkiopisto